

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2
Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Догляд за хворими в умовах терапевтичного відділення стаціонару» (практика)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медичина»

<p>Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 Протокол № 210 від « 21 » 03 2017 р. Завідувач кафедри проф. Яворський О.Г.</p> <p>та на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 Протокол № 16 від « 26 » 04 2017 р. Завідувач кафедри проф. Дугка Р.Я.</p>	<p>Затверджено профільною методичною комісією з терапевтичних дисциплін Протокол № 5 від « 27 » 04 2017 р.</p> <p>Голова профільної методичної комісії проф. Радченко О.М.</p>
--	--

Автори програми:

Івасівка Р.С. – к.мед.н.,доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1;

Ющик Л.В. – к.мед.н.,доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2

Робоча програма виробничої практики з *догляду за хворими в терапевтичному відділенні стаціонару* складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» зі спеціальності 222 «Медицина» кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар».

РЕЦЕНЗЕНТ: завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького проф. Радченко О.М.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими (практика)» складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» обговореного на XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти» (12-13 травня 2016 року, м. Тернопіль), примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 222 «Медицина» кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар та «Положення про практику у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького», ухваленого Вченою Радою університету 16.09.2015р., протокол №8-ВР.

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького і проводиться на оснащених відповідним чином базах Університету, а також у сучасних лікувально-профілактичних закладах охорони здоров'я.

Програма практики є методичним документом для студентів і керівників практики. Вона необхідна для чіткого планування й регламентації діяльності студентів і викладачів.

Організація практики з догляду за хворими здійснюється за кредитно-трансферною системою відповідно до вимог Болонської декларації.

Під час практики студенти виконують обов'язки молодшого медичного персоналу на базі стаціонарних відділень терапевтичного профілю обласних, міських, районних закладів охорони здоров'я. Студенти працюють по 7 годин щоденно впродовж 4 робочих днів, у вільний від роботи час виконують самостійну роботу. У відділі має бути графік роботи студентів. Безпосереднім керівником практики студентів є медичні сестри.

Студент до відбуття на практику повинен отримати:

- інструктаж керівника практики від кафедри;
- програму та щоденник практики;
- скерування на практику.

Студент, прибувши у заклад охорони здоров'я (ЗОЗ), повинен:

- подати керівникові від бази щоденник;
- пройти інструктаж з техніки безпеки;
- уточнити план проходження практики.

Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку ЗОЗ.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Догляд за хворими» (практика) є першою клінічною дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство студента із роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки. Навчальна дисципліна «Догляд за хворими» передбачає вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

Засвоєння матеріалу базується на послідовному ознайомленні з особливостями реалізації вказаного обсягу дій у роботі терапевтичного відділення лікарні.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими в терапевтичному відділенні стаціонару (практика)» є комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до примірного навчального плану, проходження практики з догляду за хворими передбачено у липні місяці після закінчення IV семестру, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, а також розпочалось вивчення мікробіології, вірусології та імунології, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, медичної психології, внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Догляд за хворими в умовах терапевтичного стаціонару (практика)» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Догляд за хворими (практика)» є:

- засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування;
- набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму;
- формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

– *інтегральні*:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні*:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
13. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
14. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– спеціальні (фахові, предметні):

1. Навички опитування та огляду пацієнта (СК1).
2. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів (СК13).
3. Навички виконання медичних маніпуляцій (СК11).
4. Здатність до забезпечення необхідного режиму перебування хворого у стаціонарі при лікуванні захворювань (СК4).
5. Здатність до забезпечення відповідного характеру харчування при лікуванні захворювань (СК5).
6. Навички надання екстреної медичної допомоги (СК9).
7. Здатність до ведення медичної документації (СК17).

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1. 1.	Навички опитування та огляду пацієнта	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати стандартні схеми опитування пацієнта.	Вміти провести бесіду з пацієнтом на підставі алгоритмів та стандартів.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом. Вносити інформацію про стан здоров'я пацієнта до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування та за своєчасне оцінювання загального стану здоров'я хворого
2.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	Знати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів в умовах медичного стаціонару. Знати	Мати навички щодо організації санітарно-гігієнічного та лікувально-охоронного режимів основних	Знати принципи подання інформації щодо санітарно-гігієнічного стану приміщень та	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів із забезпечення санітарно-гігієнічного та

		принципи організації раціонального харчування, принципи і методи пропаганди здорового способу життя	підрозділів стаціонару. Вміти організувати пропаганду здорового способу життя.	дотримання загально-лікарняного та лікувально-охоронного режимів керівництву структурних підрозділів лікувального закладу; використовувати лекції та співбесіди.	лікувально-охоронного режимів терапевтичного стаціонару, пропаганди здорового способу життя.
3.	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів. Виконання медичних маніпуляцій, передбачених програмою.	Вміти виконувати медичні маніпуляції, передбачені програмою.	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій.
4.	Здатність до забезпечення необхідного режиму перебування у стаціонарі при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; етичні норми; алгоритми забезпечення режиму перебування у стаціонарі при лікуванні під час проведення лікування	Вміти забезпечити визначений лікарем необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання	Донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного режиму перебування у стаціонарі, режимів праці та відпочинку при лікуванні захворювання	Нести відповідальність за забезпечення умов дотримання призначеного лікарем режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання
5.	Навички надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи; алгоритм надання екстреної медичної	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані – проводити непрямий масаж серця	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.

		допомоги при невідкладних станах (зупинка серця та дихання).	та штучне дихання		
6.	Здатність до ведення медичної документації	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі медичного персоналу, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу.
7.	Здатність до забезпечення відповідного характеру харчування при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; основи призначення харчування при лікуванні захворювань	Вміти забезпечити визначений лікарем режим харчування пацієнта та умови прийому їжі	Донести до пацієнта, фахівців висновки щодо харчування при лікуванні захворювання	Нести відповідальність за забезпечення дотримання режиму харчування та способу прийому їжі при лікуванні захворювання

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, заснованій на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
- Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
- Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.
- Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.
- Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.
- Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

- Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.
- Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

1. **СР13**Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:
    - збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару);
    - обстежувати стан органів дихання (визначати частоту дихання);
    - обстежувати стан серцево-судинної системи (вимірювати артеріальний тиск, досліджувати пульс).
  2. **СР5**Забезпечувати дотримання необхідного лікувального харчування при лікуванні захворювання в умовах терапевтичного відділення, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
  3. **СР11** Виконувати медичні маніпуляції в умовах терапевтичного відділення, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.
  4. **СР13.2** Здійснювати профілактичні заходи в умовах терапевтичного відділення на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо:
    - режиму діяльності та відпочинку;
    - формування сприятливого виробничого середовища;
    - первинної профілактики захворювань і травм;
    - вакцинопрофілактики;
    - профілактики шкідливих звичок;
    - пропаганди здорового способу життя.
- СР13.3.**
- Здійснювати систему заходів первинної профілактики на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я в умовах терапевтичного відділення, використовуючи існуючі методи в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню:
- санітарно-просвітніх заходів щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя;
  - організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, режиму діяльності та відпочинку.
5. **СР4** Забезпечувати необхідний режим праці та відпочинку (перебування хворого) при лікуванні захворювання в умовах терапевтичного відділення, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами.
  6. **СР9** Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та

юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі виявлення невідкладного стану (зупинка серця) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми (проведення непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень).

7. **СР17** Вести медичну документацію щодо пацієнта (заповнювати титульні сторінки карти стаціонарного хворого, історії хвороби), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

У результаті вивчення дисципліни «Догляд за хворими в умовах терапевтичного відділення стаціонару (практика)» студент повинен оволодіти знаннями щодо :

- змісту догляду за хворими та його ролі в структурі загальноклінічних заходів терапевтичного стаціонару;
- основних функціональних обов'язків молодшої медичної сестри в терапевтичному відділенні стаціонару;
- принципів фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал;
- структури та функції терапевтичного стаціонару;
- вимог та правил забезпечення лікувально–охоронного і санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару;
- правил заповнення медичної документації терапевтичного стаціонару;
- правил та послідовності проведення розпитування і огляду хворого;
- фізіологічних основ формування основних показників діяльності серцево–судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання);
- регуляції температурного гомеостазу організму та механізми розвитку гарячки;
- загальних правил зберігання ліків в стаціонарі, класифікації лікарських засобів та розподілу їх за групами для зберігання;
- механізмів впливу основних медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур на організм хворого;
- основних вимог до проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію;
- правил підготовки хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії, колоноскопії, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
- основних видів клізм та правил їх застосування;
- основних видів компресів та правил накладання зігрівального, холодного, лікувального компресів;
- техніки застосування банок, гірчичників, користування грілкою, міхуром з льодом;
- правил організації дієтичного харчування хворих терапевтичного стаціонару,
- загальних правил догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими;
- психологічними та духовними аспектами паліативної та хоспісної допомоги;
- першої допомоги при отруєннях, тепловому і сонячному ударах, при утопленнях, при електротравмі;
- ознак клінічної та біологічної смерті, правил поводження з трупом;
- основних принципів проведення серцево-легеневої реанімації.

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб.

2. Демонструвати володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції:
  - демонструвати володіння навичками дотримання лікувально–охоронного та забезпечення санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного стаціонару;
  - проводити розпитування та огляд хворого;
  - демонструвати методику проведення антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного;
  - робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами термометрії та реєстрації температурних кривих;
  - демонструвати володіння навичками догляду за хворими із гарячкою;
  - демонструвати найпростіші медичні маніпуляції з проведення хворим діагностичних, медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур (*підготовка хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії, колоноскопії, ультразвукового дослідження органів черевної порожнини; до взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму; до аналізу сечі для дослідження за Зимницьким, Addis–Каковським, Нечипоренком; підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій; застосування очисної, сифонної клізм; накладання зігрівального, холодного, лікувального компресів; постановка банок, гірчичників; користування грілкою, міхуром з льодом; поставка п'явок*);
  - демонструвати методи підготовки до проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію; здійснення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові та миючих засобів; стерилізації інструментарію для багаторазового використання;
  - демонструвати володіння навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за тяжкохворими (*забезпечення зручного положення у ліжку тяжкохворому; проведення профілактики пролежнів; зміна натільної і постільної білизни; користування підкладним судном та сечоприймачем; годування тяжкохворих пацієнтів із суворим ліжковим режимом*);
  - демонструвати навички надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку серцево-судинної та дихальної систем та першої допомоги при отруєннях, тепловому і сонячному ударах, при утопленнях та електротравмі.
3. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів:
  - визначати основні показники діяльності серцево–судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання).
4. Аналізувати вікові особливості функцій організму та їх регуляцію.
5. Демонструвати вміння ведення медичної документації, облікової та звітної документації.
6. Виявляти ознаки клінічної смерті, проводити серцево-легеневу реанімацію.

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва практики	Кількість тижнів	Кількість кредитів/ годин	Рік навчання/ семестр	Вид контролю
Назва дисципліни: «Догляд за хворими умовах терапевтичного стаціонару»	1	1,5 кредиту/ 45 год.	II курс (4 семестр)	Диференційований залік

4. ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ 3/п	Тема	К-ть годин	Дата	Відмітка про зарахування	Підпис безпосереднього керівника практики від бази практики
1.	Основні принципи та організаційні засади догляду за хворими терапевтичного профілю. Структура і функції терапевтичного стаціонару.	7			
2	Оцінка стану хворого та основних параметрів його життєдіяльності	7			
3	Лікувальне харчування. Організація харчування хворих у стаціонарі. Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіші методи фізичної терапії	7			
4	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими. Реанімаційні заходи та перша допомога при деяких невідкладних станах	7			
6	Диференційований залік	2			

5. СТРУКТУРА ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Тема 1. Основні принципи та організаційні засади догляду за хворими терапевтичного профілю. Структура і функції терапевтичного стаціонару

Історичні віхи становлення медичної допомоги хворій людині. Визначення ролі і місця догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в

поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні. Принципи фахової субординації в системі лікар–медична сестра–молодший медичний персонал. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару, роль молодшого медичного персоналу у їх забезпеченні.

Основні відділення та допоміжні підрозділи терапевтичного стаціонару. Функції приймального відділення лікарні у прийомі і направленні хворих до профільних відділень. Прийом та реєстрація хворих. Заповнення медичної документації (журналу прийому хворих, історії хвороби, статистичної карти). Санітарно-гігієнічний режим приймального відділення, санітарно-гігієнічна обробка хворого. Транспортування хворих у профільні відділення лікарні.

Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення. Основні обов'язки молодшої медичної сестри. Пост медичної сестри та організація її роботи, оснащення поста. Організація відвідування хворих. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів. Особливості прибирання приміщень терапевтичного відділення.

Тема 2. Оцінка стану хворого та основних параметрів його життєдіяльності

Роль температурного гомеостазу в забезпеченні життєдіяльності організму. Методи вимірювання температури тіла. Термометри, їх будова, зберігання, дезінфекція. Методика вимірювання температури тіла ртутним термометром. Сучасні термометри - електричні, на основі рідких кристалів. Види температурних кривих. Реєстрація температури тіла і температурних кривих на температурних листках. Догляд за хворими з підвищеною температурою тіла при гарячці та остуді.

Пульс, основні його властивості. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях. Судини, доступні для пальпації. Основні правила зупинки кровотечі з артеріальних та венозних судин, накладання кровоспинного джута.

Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. Нормальні показники артеріального тиску. Перша долікарська допомога хворим при зниженні та підвищенні артеріального тиску.

Основні правила визначення частоти, глибини, типу, ритму дихання.

Тема 3. Лікувальне харчування. Організація харчування хворих у стаціонарі. Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіші методи фізичної терапії

Роль лікувального харчування у структурі оздоровчого процесу. Поняття про лікувальне харчування та індивідуальні дієти. Організація лікувального харчування у терапевтичному відділенні. Оформлення порційника і його використання. Порядок роздачі їжі. Годування тяжкохворих пацієнтів із суворим постільним режимом. Ентеральний і парентеральний методи штучного введення в організм харчових продуктів. Харчування осіб похилого і старечого віку. Показання для штучного харчування хворих.

Класифікація медикаментозних засобів за шляхом уведення в організм хворого. Форми лікарських засобів. Роль і обов'язки медичного персоналу при забезпеченні

хворих медикаментозними засобами. Правила роздавання таблетованих та рідких медикаментозних засобів для перорального прийому. Принципи зберігання медикаментозних засобів.

Механізм дії на організм фізіотерапевтичних процедур. Застосування банок, гірчичників, компресів, грілки, пухиря із льодом. Основні покази та протипоказання до їх використання. Правила обробки банок, грілок, пухиря для льоду після використання. Найпростіші світлові і гідротерапевтичні процедури. Правила обробки ванн та іструментарію, який використовувався при процедурах. Особливості прибирання приміщень, в яких проводяться фізіотерапевтичні процедури. Догляд за хворими під час прийому фізіотерапевтичних процедур і надання їм необхідної долікарської допомоги у випадках розвитку ускладнень.

Тема 4. Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими

Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна натільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання). Користування підкладним судном та сечоприймачем. Способи очищення кишківника. Застосування газовивідної трубки, клізм. Види клізм, методика і техніка їх застосування, методи дезінфекції і зберігання обладнання для клізми.

Поняття про клінічну і біологічну смерть. Основні критерії біологічної смерті. Правила обходження з трупом.

Тема 5. Реанімаційні заходи та перша допомога при деяких невідкладних станах

Поняття про реанімацію. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: штучне дихання методом "із рота в рот" і "із рота у ніс", непрямий масаж серця. Перша допомога хворим при кашлі, задишці, ядусі.

6. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Перелік практичних навичок, якими має оволодіти студент при проходженні виробничої практики з догляду за хворими:

1. Вміти проводити первинний огляд та санітарну обробку хворого у приймальному відділенні.
2. Транспортувати хворих на кріслі-каталці, ношах, перекладати тяжкохворих на ліжку, користуватися функціональним ліжком та надавати зручного положення хворому.
3. Вміти приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної.
4. Підготувати посуд для збирання харкотиння, сечі, калу, блювотних мас і промивних вод шлунка для лабораторного дослідження, знати спосіб їхнього доправлення до лабораторії та дезінфекції посуду.
5. Вміти проводити антропометричні дослідження: визначення зросту стоячи та сидячи, маси тіла, розрахунок індексу маси тіла.
6. Вимірювати температуру тіла та проводити оцінку її результатів, заповнювати температурний листок.
7. Проводити догляд за пацієнтами з гарячкою та під час критичного зниження температури.
8. Проводити підрахунок частоти дихання, досліджувати пульс та вимірювати артеріальний

- тиск на плечовій та стегновій артеріях.
9. Складати дієти при різних захворюваннях.
  10. Надавати невідкладну допомогу пацієнтам при болях у серці, зомлінні, нападі серцевої астми, під час кашлю, задишки, кровохаркання, легеневої кровотечі, блювання та аспірації блювотними масами.
  11. Проводити переміну натільної та постільної білизни.
  12. Закапувати краплі в ніс, вуха, очі. Закладати мазі за повіки.
  13. Проводити обробку інструментарію багаторазового використання перед стерилізацією та контроль якості її виконання.
  14. Проводити стерилізацію медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу та предметів догляду, контроль стерилізації.
  15. Накладати медичні банки, гірчичники, зігрівальні та охолоджувальні компреси, застосовувати грілку та міхур з льодом.
  16. Вводити ректальні та вагінальні свічки, втирати мазі, накладати пластирі, застосовувати присипки.
  17. Вміти продемонструвати на муляжі техніку постановки очисної, сифонної, лікувальної та гіпертонічної клізм.
  18. Вміти користуватися підкладним судном та сечоприймачем, газовивідною трубкою.
  19. Проводити дезінфекцію і зберігання обладнання для клізм, газовивідної трубки.
  20. Проводити обробку ванн та інструментарію для проведення фізіотерапевтичних процедур.
  21. Проводити гігієнічні процедури догляду за шкірою та слизовими оболонками (догляд за порожниною рота: зрошення, полоскання, чищення зубів; туалет очей: промивання, очні ванночки; очищення зовнішнього слухового проходу; туалет носа, очищення носових ходів).
  22. Вміти годувати хворого, що знаходиться на ліжковому режимі, з ложки, напувальника.
  23. Проводити догляд за шкірою в разі наявності пролежнів.
  24. Продемонструвати на фантомі методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця).

Критерії оцінювання виконання практичних навичок:

- виконання практичної навички **без помилок - 5 балів**,
- виконання практичної навички з **окремими недоліками, виправленими самим студентом - 4 бали**,
- виконання практичної навички з **недоліками, скоригованими викладачем - 3 бали**,
- **не виконано практичну навичку - 0 балів**

7. ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ

№	Назва уміння, практичної навички	Дата складання	Відмітка про зарахування у балах	Підпис безпосереднього керівника практики від бази практики
1.	Вміти проводити первинний огляд та санітарнообробку хворого у приймальному відділенні			
2.	Транспортувати хворих на кріслі-каталці, ношах, перекладати тяжкохворих на ліжко, користуватися функціональним ліжком та надавати зручного положення хворому			

3.	Вміти приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та проводити санітарну обробку приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті, проводити вологе прибирання маніпуляційної				
4.	Підготувати посуд для збирання харкотиння, сечі, калу, блювотних мас і промивних вод шлунка для лабораторного дослідження, знати спосіб їхнього доправлення до лабораторії та дезінфекції посуду				
5.	Вміти проводити антропометричні дослідження: визначення зросту стоячи та сидячи, маси тіла, розрахунок індексу маси тіла				
6.	Вимірювати температуру тіла та проводити оцінку її результатів, заповнювати температурний листок				
7.	Проводити догляд за пацієнтами з гарячкою та під час критичного зниження температури				
8.	Проводити підрахунок частоти дихання, досліджувати пульс та вимірювати артеріальний тиск на плечовій та стегновій артеріях				
9.	Складати дієти при різних захворюваннях				
10.	Надавати невідкладну допомогу пацієнтам при болях у серці, зомлінні, нападі серцевої астми, під час кашлю, задишки, кровохаркання, легеневої кровотечі, блювання та аспірації блювотними масами				
11.	Проводити переміну натільної та постільної білизни тяжкохворому				
12.	Закапувати краплі в ніс, вуха, очі. Закладати мазі за повіки				
13.	Проводити обробку інструментарію багаторазового використання перед стерилізацією та контроль якості її виконання				
14.	Проводити стерилізацію медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу та предметів догляду, контроль стерилізації				
15.	Накладати медичні банки, гірчичники, зігрівальні та охолоджувальні компреси, застосовувати грілку та міхур з льодом				
16.	Вводити ректальні та вагінальні свічки, втирати мазі, накладати пластирі, застосовувати присипки				
17.	Вміти продемонструвати на муляжі техніку постановки очисної, сифонної, лікувальної та гіпертонічної клізм				
18.	Вміти користуватися підкладним судном та сечоприймачем, газовивідною трубкою				

19.	Проводити дезінфекцію і зберігання обладнання для клізм, газовивідної трубки				
20.	Проводити обробку ванн та інструментарію для проведення фізіотерапевтичних процедур				
21.	Проводити гігієнічні процедури з догляду за шкірою та слизовими оболонками (догляд за порожниною рота: зрошення, полоскання, чищення зубів; туалет очей: промивання, очні ванночки; очищення зовнішнього слухового проходу; туалет носа, очищення носових ходів)				
22.	Вміти годувати хворого, що знаходиться на ліжковому режимі, з ложки, напувальника				
23.	Проводити догляд за шкірою в разі наявності пролежнів				
24.	Продемонструвати на фантомі методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця)				
	Сума балів за виконання практичних навичок				

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПРАКТИКИ

До підсумкового контролю (диференційного заліку) з догляду за хворими у терапевтичному відділенні стаціонару допускаються студенти, які виконали програму практики, мають належно оформлені звітні документи – щоденник з практики (додаток 1), позитивну характеристику загального керівника від бази практики (додаток 2) та отримали за виконання практичних навичок не менше, ніж 72 бали.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як у шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали студентів ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з практики для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5 «відмінно»
Від 140 до 169 балів	4 «добре»
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3 «задовільно»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2 «незадовільно»

Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Структура та основні завдання догляду за хворими.
2. Основні правила і вимоги медичної етики і деонтології.
3. Дати визначення спеціального догляду за хворими.
4. Типи лікувально-профілактичних установ, їх структура та функції.
5. Приймальне відділення лікарні, функції.
6. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта.
7. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів.
8. Лікувально-охоронний режим, його елементи та значення для пацієнта.
9. Режими фізичної активності.
10. Вимірювання температури тіла, реєстрація (цифрова, графічна), оцінка результатів.
11. На бланку температурного листка відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та тип температурної кривої.
12. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами з гарячкою.
13. Спостереження за диханням (частота, глибина, ритм). Підрахунок частоти дихальних рухів, цифровий та графічний запис.
14. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
15. Пульс: техніка дослідження, властивості, цифрове та графічне зображення в температурному листку.
16. Артеріальний тиск: техніка вимірювання, оцінка, цифровий та графічний запис, порушення АТ.
17. Види та методи дезінфекції.
18. Види та методи стерилізації.
19. Організація харчування хворих в стаціонарі. Контроль за передачами з дому, зберіганням продуктів харчування.
20. Дієтичне харчування. Характеристика дієтичних столів.
21. Штучне годування: через зонд, гастростому, за допомогою харчової клізми, парентеральне.
22. Лікувальне харчування, основні принципи. Годування тяжкохворих.
23. Надання невідкладної долікарської допомоги при зомлінні.
24. Допомога пацієнту під час блювання.

25. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
26. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
27. Сифонна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
28. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
29. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
30. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
31. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
32. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування мішура з льодом.
33. Показання, протипоказання, анатомічні ділянки, техніка постановки банок.
34. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
35. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
36. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі.
37. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
38. Лабораторне дослідження харкотиння. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
39. Лабораторне дослідження сечі. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
40. Лабораторне дослідження калу. Підготовка пацієнта, оснащення, скерування матеріалу в лабораторію.
41. Обробка інструментарію перед стерилізацією, контроль якості передстерилізаційної обробки.
42. Стерилізація медичного інструментарію, перев'язувального матеріалу та предметів догляду, контроль стерилізації.
43. Догляд за пацієнтами з гарячкою та під час критичного зниження температури.
44. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, накладання пластирів, застосування присипок.
45. Збирання харкотиння для лабораторного дослідження (загального, бактеріологічного).
46. Забір сечі для загального аналізу, дослідження на цукор, амілазу.
47. Збирання сечі за методом Зимницького, Нечипоренка.
48. Забір калу для лабораторного дослідження: копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, яйця гельмінтів.
49. Продемонструвати методику транспортування хворого на ношах (каталці) та перекладання його на ліжко.
50. Продемонструвати навички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при зомлінні.
51. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворому. Правила зберігання чистої та брудної білизни в стаціонарі.
52. Продемонструвати на муляжі методику закапування крапель у вуха, ніс, очі.
53. Продемонструвати методику підготовки гумової грілки та мішура з льодом і користування ними.
54. Продемонструвати методику застосування гірчичників.
55. Продемонструвати методику годування хворого, прикутого до ліжка.
56. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми, продемонструвати методику її застосування на муляжі.
57. Продемонструвати на муляжі методику користування підкладним судном та сечоприймачем у хворих чоловічої та жіночої статі.
58. Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух тяжкохворому.
59. Підготувати необхідні засоби для профілактики утворення пролежнів.
60. Продемонструвати на фантомі методику проведення реанімаційних заходів

(штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ПРАКТИКИ:

Підсумковий контроль проводиться в письмовій формі і включає 60 тестових завдань та 2 ситуаційні задачі.

Правильна відповідь за тестове завдання оцінюється в 1 бал.

При вирішенні ситуаційних задач:

- вирішення ситуаційної задачі **без помилок** - 10 балів;
- вирішення ситуаційної задачі з **окремими несуттєвими помилками**- 8 балів;
- вирішення ситуаційної задачі з **суттєвими помилками** - 6 балів;
- невирішення ситуаційної задачі - **0 балів**.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за підсумковий контроль становить 80 балів, мінімальна кількість балів – 50.

№	Завдання	Дата складання	Відмітка про зарахування у балах	Підпис викладача
1.	Тестові завдання			
2.	Ситуаційна задача №1			
3.	Ситуаційна задача №2			
Сума балів за підсумковий контроль				

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Зразок «Щоденника проходження практики з догляду за хворими в умовах терапевтичного стаціонару» (додаток 1).
2. Яворський О. Г. Навчальний DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи».
3. Методичні рекомендації з догляду за хворими терапевтичного профілю (практика) для студентів II курсу медичних факультетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації./ Дроник І.С., Ющик Л.В., Гайдук А.Б. // Методичні рекомендації за ред. проф. Яворського О.Г.– Львів, 2009. – 30 с.
4. Тестові завдання формату А.
5. Ситуаційні завдання з моделювання дій молодшого медичного персоналу в конкретних клінічних ситуаціях.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА (БАЗОВА)

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.– Вид 3-тє, випр. – К.: Медицина, 2015. — 488 с.
3. Нетяженко В.З., Шуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
4. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г. та ін.. (всього 10 авт.)(за ред. проф. О.Г. Яворського). – Київ: Медицина, 2013 р. – 522 с. із 4-ма

дисками.

5. Наказ МОЗ України від 15.01.2014 №34 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги".
6. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 №460 "Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій".
7. Наказ МОЗ України від 22.05.2013 №410 "Про затвердження форм облікової документації та звітності стосовно реєстрації випадків контакту осіб з кров'ю чи біологічними матеріалами людини, забрудненими ними інструментарієм, обладнанням чи предметами, проведення постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції та інструкцій щодо їх заповнення".
8. Наказ МОЗ України від 21.01.2013 №41 "Про організацію паліативної допомоги в Україні".
9. Наказ МОЗ України від 17.02.2013 №32 "Про реалізацію положень Закону України "Про екстрену медичну допомогу".
10. Организация паллиативной медицины на региональном уровне: учебное пособие для вузов / [Т. З. Биктимиров, В. И. Горбунов, А. И. Набегаев и др.]. – Москва – Ульяновск : УлГУ, 2009. – 72с.
11. Шегедин М.Б., Шуляр І.А., Подносова Л.М., Дацко Л.П., Шавала О.Т. Медсестринство в терапії. – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2006 – 187 с.
12. Медсестринство у внутрішній медицині: навч. посібник / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко, О.Т. Шавала. – К.: Медицина, 2009. – 176 с.
13. Громадське здоров'я і громадське медсестринство: підручник / Є.Я. Скляров, М.Б. Шегедин, Б.Б. Лемішко та ін.; За редакцією професора Є.Я. Склярова, М.Б. Шегедин, Б.Б. Лемішка. – 2-е перероб. та доп. видання. – К.: Медицина, 2008. – 224 с. (спільно з ЛНМУ ім. Данила Галицького).
14. Основи медсестринства: Підручник для мед. ВНЗ I—III рів. акред. — 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОЗ / Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. — К., 2013. — 792 с., тв. пал. (ст. 5 пр.).

ДОПОМІЖНА

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ —Медицина, 2017. – 600 с.
2. Curriculum in Palliative Care for Undergraduate Medical Education : Recommendations of the European Association for Palliative Care [Electronic resource] / Milano, EAPC, 2007.–24p.–Accessmode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=VmnUSgQm5PQ%3D>.
3. EAPC Atlas of Palliative Care in Europe [Electronic resource]/ [C. Centeno, D. Clark, T. Lynch et al.] – Houston : IAPHC Press, 2007. – 340 p. – Access mode: <http://www.eapc-taskforce-development.eu/documents/taskforce/ATLAS-EAPC-2007.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
2. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://medsoft.ucoz.ua>
3. [Наказ МОЗ](#) України [№ 223](#) від 22.10.1993 Про збір, знезараження та здачу

використаних медичних виробів одноразового застосування із пластичних мас [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>

4. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги [Електронний ресурс] / Закон України від 07.07.2011 р. № 3611-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3611-17>

5. Про затвердження Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року [Електронний ресурс] / Закон України від 23.12.2009 р. № 1794-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1794-17>

6. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 25.04.2012 № 311. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.html

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

З тем «Загальний огляд хворого»

– <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>

– <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>

З питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника:

– http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf

– http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf.

– http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf.

10. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики (додатки 1 і 2).

Оцінювання засвоєння студентом практичних навичок та вмінь здійснюється з використанням критеріїв, які вказані в робочій програмі практики та у щоденнику практики студента.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль.

Виконання практичних навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Університету систематично здійснює контроль ведення щоденників студентами. До підсумкового контролю з виробничої практики допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок з певного виду практики не менше, ніж 72 бали, представили звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету.

Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії

нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з Університету.

Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються відповідними кафедрами, профільними методичними комісіями, Вченими радами факультетів та Університету.

Додаток 1

Щоденник виробничої практики

"Догляд за хворими в терапевтичному відділенні стаціонару "
Прізвище, ім'я, по батькові студента _____

Факультет: Курс _____ Група _____

База практики _____

Львів-201__ р.

Студент _____
(прізвище, ім'я та по-батькові)

проходить виробничу практику з догляду за хворими у терапевтичному відділенні стаціонару в обсязі обов'язків молодшого медичного персоналу на базі

_____ (назва лікувального закладу)

у _____
(місто, область)

Терміни практики: з ____ . ____ до ____ . ____ 201 р.

Керівник виробничої практики від кафедри

_____ (посада, ПІП, підпис)

Керівник практики від лікувального закладу _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Безпосередній керівник практики від лікувального закладу _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Студент прибув " ____ " _____ 201 __ р. вибув " ____ " _____ 201 __ р.

Підпис відповідальної особи М.П. _____

Додаток 2

ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ

Від закладу охорони здоров'я

Від університету
